

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

ПРОЛІТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

UKRAINIAN LABOR NEWS

Адреса:
Cor. Fritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

The Provincial
Library
City
Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

Address:
Cor. Fritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

№ 8 VII

Ч. 129 (872)

ЧЕТВЕР, 28. ЖОВТНЯ 1926.

WINNIPEG, MAN.

THURSDAY, OCTOBER 28th, 1926.

No. 129 (872)

VOL. VIII

УРЯД БОЛДВИНА ЗАБОРОНИВ МІТІН- ГИ СЕКРЕТАРЯ МАЙНЕРІВ.

Завдяки Куккові й Смитові багато тисяч майнерів, що поверну-
ли були до праці, знову вийшли на страйк.

ЛОНДОН, 24. жовтня. — Від
коли езекутивна Майнерської
Федерації перетворилася у во-
єнну раду, вона встала, завдя-
ки старанням А. Дж. Кука й
Герберта Смита, піднести духа
бунту серед страйкерів і накла-
дити багато тисяч майнерів, що
повернули були до праці, вий-
ти знову на страйк.

Уряд проголосив вчора неза-
конними страйкові мітинги в
Кеннак і Чейс, у Стеффорд-
шайр, на яких мав промовляти
секретар Майнерської Федерації
А. Дж. Кук.

Прибувши на місце, Кук за-
став велику силу поліції, приго-
товану застановити мітинг.
Він не пробував ставити опору
владі й від'їхав назад, дівста-
вши гаряче прийняття від 4,000

майнерів, що зібралися послу-
хати його.
Герберт Смит, голова Май-
нерської Федерації, заявив вче-
ра у промові в Колвил, що на
кожних 16 пенів, виплачуваних
Федерацією як допомогу май-
нерам, півтора пена прийшло
з Радянського Союзу.

РОБІТНИКИ УКРАЇНИ НА ДО- ПОМОГУ МАЙНЕРАМ.

ХАРКІВ, 4. жовтня. — До 30
вересня професійні організації
Радянської України зібрали на
допомогу англійським майне-
рам 800 тисяч карбованців (о-
коло 400 тисяч доларів). Всюди
робітники й службовці ухва-
люють систематично допома-
гати майнерам аж до закінчен-
ня страйку.

ПОСЛИ АТАКУЮТЬ МІНІСТРА ЗА ЗА- БОРОНУ МІТІНГІВ КУКА.

Робітничі послы не дали говорити лейді Астор, яка хотіла за-
брати слово підчас дебати в парламенті.

ЛОНДОН, 25-го жовтня. —
Прем'єр Болдвін заявив сього-
дня в парламенті, що уряд не
має більше ніяких пропозицій
щодо болюдження страйку.
Далі він сказав, що провід
Майнерської Федерації був
"оплаканий і некомпетентний".
Робітничі послы запротестува-
ли проти такого вислову.

Дж. Р. Клайнс, який у відсу-
тності Рамсея МекДоналда
проводив дебату з сторони
робітничих послів, сказав, що
негайним обов'язком уряду є
застановити безсидні зиски у
вугільній індустрії, які роб-
лять завдяки страйковим. Він
сказав, що постанови внімо-
вого закону уживаються виклю-
чно проти майнерів.

Коли Клайнс нап'ятував не-

давню заяву Болдвіна, в якій
він заперечив звідомлення про
голод серед майнерів, лейді А-
стор встала говорити, але ро-
бітничі послы не дали її про-
мовити слова й вона мусіла сі-
дати.

Партія Праці є сьогодні
сильніша, ніж була тоді, коли
розпочався страйк, заявив під-
час дебати бувший прем'єр
Лойд Джордж. Робітничі по-
слы нагородили його за це
гримками оплесками.

Ліберальні й робітничі послы
гостро атакували міністра вну-
трішніх справ за заборону мі-
тингів, на яких мав промовляти
А. Дж. Кук, секретар Май-
нерської Федерації. Вони каза-
ли, що це лише погіршить по-
ложення.

БІЙКА МІЖ СТРАЙКУЮЧИМИ КУШНІ- РАМИ А СТРАЙКОЛОМАМИ.

Перед Ківейден биддинг у
Вінніпегу, де міститься куш-
нірська шапа Е. Річа, прий-
шло минулого понеділка й ві-
тірка рано до боротьби між
страйкуючими кушнірами та
страйколомками, які приїхали
до роботи.

В понеділок бійка була на
меншу скало, але у вівторок
страйкерів й страйколомки поби-
лися на добре. Вони поїздами
соби очі й порозбивали но-
си, а одну страйколомку забра-
но навіть до шпиталю.

В обох випадках воюючи сто-
рони розігнана поліція, яка а-
рештувала в понеділок чотирох
страйкерів, а в вівторок двох
страйкерів і чотири страйкую-
чі робітничі. Їх обвинувачуєть-
ся за безпорядки на вулиці, а
деяких за напад і побиття.

Будинку Ківейден стереже
тепер міська й мавтед поліція.
Підприємець Річ каже, що пра-
ця в його шапі буде продов-
жатися по мимо погроз і до-
магань страйкуючих робітни-
ків.

НЕВДАЛИЙ ЗАМАХ НА ЖИТТЯ ШАХА.

ТЕГЕРАН, Персія, 25. жов-
тня. — Перський шах вийшов
цього ранку, коли автомобіль, який
ескортував його підчас поїздки
до провінції Мазандарен, вилетів
сьогодня у воздух недалеко
Дамавенду. Кілька офіцерів
були убиті й два ранені.

Автомобіль, що вилетів у во-
здух, віз зброю, амуніцію й
бомби, але причини експлозії
не в'яснено. Ранених і тіла у-

битих привезено до Тегерану.
На життя шаха Різа Хана
плановано було заговор мину-
лого місяця, коли арештовано
кількох високих офіцерів. То-
ді не лише шах мав бути уби-
тий, казала влада, але й престо-
лонаслідник, багато високих о-
фіцерів армії й членів націо-
нального зібрання. Рівночасно
заговорники мали захопити Те-
геран і сформувати новий уряд.

Підчас землетрусу в Радян- ській Вірменії згинуло понад 600 осіб

ЗЕМЛЕТРУС ЗНИЩИВ ЛЕНІНАКАН І 12 МІСТ У СУСІДСТВІ.
— МАТЕРІАЛЬНА ШКОДА ВНОСИТЬ 60 МІЛІОНІВ ДО-
ЛАРИВ. — ЧИСЛО РАНЕНИХ І ЗАГУБЛЕНИХ ПОДАЮТЬ
НА ТИСЯЧУ, А 100,000 ЛЮДЕЙ ОСТАЛИ БЕЗ ДАХУ
НАД ГОЛОВОЮ. — РАДЯНСЬКИЙ УРЯД СПІШИТЬ НА
ДОПОМОГУ ПОТЕРПІВШИМ.

ЛЕНІНАКАН, Вірменія, 24.
жовтня. — Від п'ятниці вечера
до сьогодні рана тривала тут
землетрус, які знищили біль-
шу часть Ленінакану й 12 міст
у сусідстві, вбили понад 400 о-
сіб, смертельно ранили сотки
інших та оставили 100,000 лю-
дей бездомними. Матеріальна
шкода буде вносити мільони
доларів.

Ленінакан, названий в честь
Николая Леніна, більшовицько-
го учителя й провідника, є
найбільше знищений. Це місто
називалося перше Александрополь
і воно має 40,000 насе-
лення.

Точне число убитих у наві-
снених землетрусами околицях,
які займають 100 квадратних
миль, не буде відоме через
кілька днів, бо телеграфічна
комунікація зістала знищена.
Жовніри Червоної армії, по-

жарна сторожа й робітники до-
помогової організації працю-
ють над відобуттям тих, що
були живим поховані.

Переляк населення був збіль-
шений ще через те, що земле-
трус наступив у цілковитій тем-
ноті. Перше потрясення пога-
сило всі електричні й газові
світла, а далші слідували одне
по другому через цілу ніч. Зем-
летрус було чути на півдні
аж до Ерівану.

Вірменський, грузинський і
азербайджанський радянські у-
ряди негайно поіснішили на по-
міч для потерпілих і вислали
потяги Червоного Хреста з лі-
карями й доглядачками.

ЛЕНІНАКАН, Вірменія, 25-го
жовтня. — Звідомлення з наві-
снених землетрусом околиць
вказують на те, що втрати в
людському життю й матеріаль-

ні шкоди будуть більші, як зра-
зу повідомляно.

Останні обчислення, які не є
ще повні, подають число уби-
тих на 600, а ранених і загубле-
них на 1,000. Матеріальна шко-
да буде вносити 60 мільонів
доларів.

ЛЕНІНАКАН, Вірменія, 26-го
жовтня. — Внаслідок великого
землетрусу, що навіснів Вірме-
нію, 15 сіл лежать в руїнах а
23 інших є частинно знищені.

Спустошення в Ленінакані є
так велике, що ціле місто му-
сить бути відбудоване, а за той
час 80,000 осіб остали більше
або менше бездомними. Всі
школи є закриті на десять днів,
плачення всіх податків заста-
новлене, а робітникам у всіх
державних підприємств виплаче-
но наперед місячну платню.

Уряд Закавказької Радян-
ської Федерації вислав у наві-
снені землетрусом околиць над-
звичайну комісію і вже почали
приходити звідомлення, що ма-
теріальна шкода буде багато
більша, ніж зразу оповіщено. В
містах Даарлі й Байндур не о-
став цілим ні один будинок.

КАНТОНСЬКИЙ УРЯД КОНТРОЛЮЄ 6 КИТАЙСЬКИХ ПРОВІНЦІЙ.

Під владою партії Гоміндан є 620,077 квадратних миль тери-
торії і понад 179 мільонів населення.

САН ФРАНЦІСКО, Каліф.,
25. жовтня. — Каблетрами з
Китаю далі повідомляють про
успіхи кантонської армії й по-
ширення контролю кантонсько-
го національно-революційного
уряду над великими простора-
ми китайської республіки.

За пару місяців контролю кан-
тонського уряду, який мав під-
соєю владою провінції Кван-
тунг і Квансі в південно-східно-
му Китаю, поширилася на
шість провінцій і поширяться
на інші.

Територія кантон-
ського уряду займає 620,077

квадратних миль і має понад
179 мільонів населення. Уряд
цеї величезної території є під
контролем партії Гоміндан.

Провінції, що належать теп-
ер до кантонського уряду, є
ощі: Квантунг, Квансі, Гуан,
Кінсі, Гуле й Шенван. Бороть-
ба ведеться ще у всіх провінці-
ях, за винятком перших двох.

Останньою провінцією, яку
здобули Кантонці, є велика
провінція Шечван. Вона зани-
має 218,533 квадратних миль
і має 49,782,810 населення. Чун-
кінг, одне з найбільших і най-
важливіших міст, є в руках кан-
тонської армії.

РІЖНІ ВІСТИ.

НЕ МОЖУТЬ ПЕРЕВЕСТИ НА-
МІЧЕНИХ ПЛЯНІВ.

ПАРИЖ, 22. жовтня. — Ні-
мецький амбасадор до Франції
фон Геш повернув з Берліна і
зложив візиту міністрові за-
кордонних справ Бріанові.

Оба вони сконстатували, що
пляннів, які були обговорювані
при стрічі Штрессмана з Брі-
аном, не можна на разі викона-
ти, бо заходять непередбачені
перешкоди, як от зі справю
продажі німецьких залізничних
бондів.

ЛОНДОН, 22. жовтня. — у
Великій Британії вийде вве-
дуть в життя великий трест
фабрикантів хемічних та екс-
плодувальних матеріалів, якого
основний капітал буде вноси-
ти 500 мільонів доларів. Трест
повстане в цілі охорони хе-
мічної індустрії з тих самих
причин, ізза яких заложено
сталевий трест в Німеччині.

ДАНСЬКИЙ УЧЕННЯ ДІСТАВ
НАГОРОДУ НОБЛЯ.

ПАРИЖ, 25. жовтня. — Аген-
ція Гаває каже, що нагороду
Нобля з медицини одержав
професор колєнгатського уни-
верситету Йоганнес Фібігер,
данський дослідник рака.

Др. Фібігер є професором
патологічної анатомії на уни-
верситеті в Колєнгазі. Він всти-
гав своїми дослідями над ту-
беркулозою і раком.

БЕРЛІН, 22. жовтня. — Дома-
гання, щоб бувший кайзер був
переданий в руки альянтів, бу-
дуть сповнені на випадок спро-
би Вільгельма Гогенцолєрна
повернути до Німеччини. Таке
повідомлення одержав німець-
кий амбасадор фон Геш у
Французькому міністерстві за-
кордонних справ.

Фон Геш мав відповісти, що
Німеччина не має наміру дозво-
лити на поворот був. кайзера.

ПОЛЬЩА ВИСЛАЛА НОТУ
ДО РАД. СОЮЗА.

ВАРШАВА, 25. жовтня. —
Польський уряд вислав до Ра-
дянського Союзу ноту в справі
щодо внісеного радянсь-
ким литовського договору.
Кажуть, що нота написана в
лагідному тоні.

Дж. М. КЕНВОРТІ ВСТУПИВ
ДО ПАРТІИ ПРАЦІ.

ЛОНДОН, 25. жовтня. — Роз-
кол в ліберальній партії, який
недавно привів до рєзигнації
Есквіта з партійного провідни-
ка, веде до дальшого розбит-
тя партії. Дж. М. Кенворті,
один з найактивніших лібе-
ральних провідників лівого
крила, оповіснів, що вступив
до Партії Праці.

Він каже, що обов'язком всіх
радикалів є прилучитися до ро-
бітників і старатися зробити
Партію Праці розумною, кон-
ституційною, національною
партією, яка змогла би заста-
новити нелад і дурощі тепері-
шнього уряду. Він є пересвід-
чений, що Лойд Джордж пови-
нен зробити те саме.

ЗАБОРОНЕНО ІТАЛІЙСКУ
КОМУНІСТИЧНУ ГАЗЕТУ.

ПАРИЖ, 25. жовтня. — Згі-
дно з франко-італійською уго-
дою, що протіталійська про-
паганда у Франції буде заборо-
нена, міністер внутрішніх справ
Сарро рішив заборонити іта-
лійську комуністичну газету
"La Risossa".

ПАСЕРІК, Нью Джерзі, 18-го
жовтня. — Місцева шкільна ра-
да не дозволила говорити в мі-
сцевій публичній школі д-рові
Норманові Томасові, проте-
станському попові й соціаль-
стичному провідникові. При-
чиною відмови є жива участь
Томаса в страйку ткацьких
робітників цієї околиці. Томас
заявив, що поступок шкільної
ради обурюючий тому, бо во-
на дає довід на промови в
школах людям з протинної сто-
рони страйку.

ТРОЦЬКИЙ І КАМЕНЕВ ВИКЛЮЧЕНІ З ПОЛІТБЮРА КОМПАРТІІ.

Зіновева усунено з голови Викон. Комітету Комуністичного
Інтернаціоналу, а іншим висловлено догану.

МОСКВА, 25. жовтня. — Лев
Троцький й Лев Каменєв зіста-
ли виключені з Політичного
Бюро Всесоюзної Комуністи-
чної Партії. Григорія Зіновева
виключено з Комуністичного
Інтернаціоналу (згідно усуне-
но з голови Виконавчого Ко-
мітету Комінтерна).

В такий спосіб Центральний
Виконавчий Комітет і централь-
на контрольна комісія Кому-
ністичної Партії адисциплінува-
ли цих трох людей за їх фра-
кційну діяльність.

Комітет також сильно зганив
Пятакова, заступника голови
Найвищої Економічної Ради;
Сокольникову, був. народнього
комісара фінансів; Смілгу з ву-
гільного й нафтового бюра та
Евдокімова, як членів Цен-
трального Виконавчого Ко-
мітету; Николаєву, як заступни-
цю члена того Комітету, а та-
кож Троцького, Каменєва й

Зіновева — за порушення пар-
тійної дисципліни.

Резолюція, осуджуюча опо-
зиційну групу, заявляє, що Зі-
новева не надається більше до
праці в Комуністичному Інтер-
націоналі через свою фракцій-
ну діяльність в тій організації.

Вона далі каже, що Зіновев
не заступає становища Всесо-
юзної Комуністичної Партії в
Комуністичному Інтернаціо-
налі; що він зразив проти се-
бе британську, американську,
французьку, німецьку й інші
закордонні секції Комуністи-
чного Інтернаціоналу, втративши
таким чином довіря всіх
секцій тої організації.

Справа опозиційної групи
буде далі розбиратися на XV.
з'їзді Всесоюзної Комуністи-
чної Партії, який розпочина-
ється в слідуючий четвер і на
якому Сталін пропозити по-
гляди більшости.

БУВШИЙ КАЙЗЕР ВІЛЬГЕЛЬМ ІІ. ПО- ВЕРНЕ ДО НІМЕЧЧИНИ.

ЛОНДОН, 25. жовтня. — Ко-
респондент "The News of the
World" в Дорні (в Голандії)
повідомляє, що бувший німець-
кий кайзер Вільгельм поста-
новив повернути до Німеччини
в липні слідуючого року, коли
перестав бути в силі закон, на
підставі якого його прогнано.

В Німеччині вже робляться
вступні приготування для за-
міщення Вільгельма Гогенцо-
лерна в Гомбургі.

БЕРЛІН, 25. жовтня. — Хоч
високі урядники заявили, що

уряд не дозволить на поворот
бувшого німецького цисаря
Вільгельма, президент райс-
тагу др. Павло Лебе заявив в
інтерв'ю, що соціал-демократи
думують запропонувати в
райхстагу, аби підпринти
якесь дефінітивні кроки, щоб
заборонити поворот бувшого
кайзера до Німеччини.

Др. Лебе сказав, що соціал-
демократи є пересвідчені, що
поворот екскайзера викликав
би великі внутрішні забурення,
а також міжнародні компліка-
ції.

ДВА БРИТІЙСЬКІ КОРАБЛІ І ПОНАД 100 ЛЮДЕЙ ЗАТОПИЛИСЯ.

ЛОНДОН, 24. жовтня. —
Бритійська адміраліція опові-
щує, що підчас бурі минулого
п'ятниці затонула коло остро-
ва Бермуди британська військо-
ва шалюпа "Валеріан", при чо-
му втратило життя 84 моряків.
19 моряків врятувалося, між-
ними капітан Вайзер.

ГЕМІЛТОН, Бермуда, 24-го
жовтня. — В додатку до затоп-
лення британської шалюпи
"Валеріан", в п'ятницю затонув

підчас бурі британський тя-
гаровий корабель "Іствей" з Кар-
дифу, при чому втратило жит-
тя около 20 людей.

Гурган налетів з полудня й
ушкодив багато будинків на о-
строві. Телефони й електричне
світло перестали функціонува-
ти. Велике спустошення було
зроблене в порті.

(Остров Бермуда лежить на
Атлантичному океані на схід
від Злучених Держав.)

ВИБОРИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

ВАШИНГТОН, 25. жовтня. —
Виборці Злучених Держав
вибирають 2 листопада нову
палату представників (конгрес-
мена) і 38 сенаторів. В тепе-
рішній час республіканці кон-
тролюють обі палати.

Всіх членів конгресу є 435 і
потрібно 218, щоб мати біль-
шість. Тепер республіканці ма-
ють 246 членів, демократи 181.
Фармерсько-робітнича партія
3, соціалісти 2 і три місця є о-
порожнені.

В сенаті є 96 членів і потрї-
бно 49 для більшости. В тепе-
рішній час республіканці ма-
ють 54 членів, демократи 40,
фармерсько-робітнича партія

одного й одне місце є опо-
рожнене.

В додатку до вибору сенато-
рів і конгресменів, більшість
стейтї мають вибрати своїх
губернорів та інших стейтєвих
урядників на слідуючі два ро-
ки.

Один з найгарячіших губер-
наторських боїв ведеться в
стейтї Нью-Йорк, де губернор
Ал Смит знову кандидує з ра-
мени демократичної партії. Йо-
го опонент Оджен Л. Міас,
республіканець, має депєртя
Вільяма Рандолфа Гірста, ню-
йоркського видавця газет, який
два роки тому попірав Сміта,
фармерсько-робітничу партію